

Exposicions

Claret/Rocamora. Poètiques constructives

Espai Volart-Fundació Vila Casas

Barcelona

Molts han estat els artistes que han triat la geometria, i les seves possibilitats rítmiques, per investigar la recerca de l'essencial. En aquest cas, a través del diàleg entre dos autors de generacions diferents, el recentment desaparegut Joan Claret (Barcelona, 1929-2014) i Jaume Rocamora (Tortosa, 1946), l'exposició *Sota l'aparença* planteja un recorregut que se centra en els punts de confluència de dos llenguatges creatius que tenen com a denominador comú la indagació geomètrica i l'estructura de signe constructivista. L'aplicació de lleis geomètriques i matemàtiques, encara que allunyades de la fredor del plantejament de l'art concret, connecta tots dos artistes, que estableixen relacions espacials de proporció, ordre, equilibri, harmonia, ritme o tensió extretes de les regles que regeixen la naturalesa. Comissariada per Glòria Bosch, el títol interroga l'espectador sobre el que s'amaga darrere d'una forma abstracta i l'implica per trobar l'ànima soterrada que parla de sentiment i de reflexió. Són obres que tracten d'expressar estats d'ànim mitjançant la relació de forces compositives i d'austeres gammes cromàtiques d'un minuciós treball que no reconeix la improvisació. Participen del mateix fil conductor basat en un reduccionisme que utilitza estructures primàries i repetitives, organitzades mitjançant la serialitat d'uns elements que componen l'espai en una configuració de conjunt. En els dos artistes domina la idea de repetició, de seriació, amb una elaborada sensibilitat cromàtica, encara que sigui completament monocroma. Es dona el cas que Joan Claret va morir el 8 de setembre passat, mentre

Joan Claret, *1212 B*, 1976. Oli sobre tela.

treballava en aquest projecte expositiu i que amb Jaume Rocamora va coincidir per primera vegada en aquest projecte. Claret, que va cursar estudis d'arquitectura i filosofia tant a Barcelona com a la Sorbona de París, va inscriure's dins el corrent constructivista. Fou membre del grup O Figura juntament amb Josep Tharrats i Joan Vilacasa, molt vinculat a la Sala Gaspar, i va participar en nombroses fires nacionals i internacionals, com ara la MAN (Mostra d'Art Nou) o la Biennal de Sao Paulo. Des dels seus inicis i sempre a través de la pintura, Joan Claret es va centrar en la reflexió de la composició geomètrica, i va superposar plànols i articular un entrecreuament de retícules lineals que harmonitza la recta amb la corba i la llum amb l'ombra. La línia esdevé com el pentagrama per al músic, la sobrietat cromàtica –en subtils gradacions de blancs, negres i grisos– li

serveix per equilibrar i accentuar formes en funció de l'ordre general, mentre que la llum funciona per donar profunditat i contrast entre els plànols, i també per crear la il·lusió d'una tercera dimensió. Per la seva banda, el descobriment del cartró emprat a través del *collage*, conduí Jaume Rocamora vers una estètica constructiva de caràcter geomètric, d'un purisme formal i conceptual que ha anat explorant amb intensitat a partir del 1975. La seva experimentació s'estén també als objectes/capses, als dibuixos i als gravats gofrats, d'una sobrietat formal, voluntat de limitació i ascetisme material. Coincideix amb Claret en el ritme dinàmic marcat per una harmonia musical i per un joc de formes rectangulars que combina i superposa dins un ordre seqüencial i repetitiu. La mostra es podrà visitar fins al 21 de desembre del 2014. **Conxita Oliver**